

BALATON

A BALATONI
SZÖVETSÉG
HIVATALOS
ÉRTESÍTŐJE

TARTALOM: A cselekvő társadalom. — A közgyűlés. — A Balaton Vöröskereszt-intézményei. — A balatoni halászember. — A Balaton körül. — Hivatalos értesítések. — Hirdetések.

A cselekvő társadalom.

NAGY IDŐK kiváltsága, hogy az igazi erőket és érzelmeket juttatja napvilágra. Ma igazán nagy időket élünk, amelyeknek megvannak a maga külön gondolatai és megvannak a cselekvő emberei is. A társadalmi munka te-

rén új törekvéseket látunk ki-sarjadzani. Ezek egyike az, amely az Országos Gyermekszanatórium Egyesület legutóbbi intézőbizottsági értekezletén került felszínre. Azt jelentette be itt a kormányzóelnök, gróf Zichy János, hogy az egyesület a hadi-árvák gondozását is felvette tevékenysége keretébe.

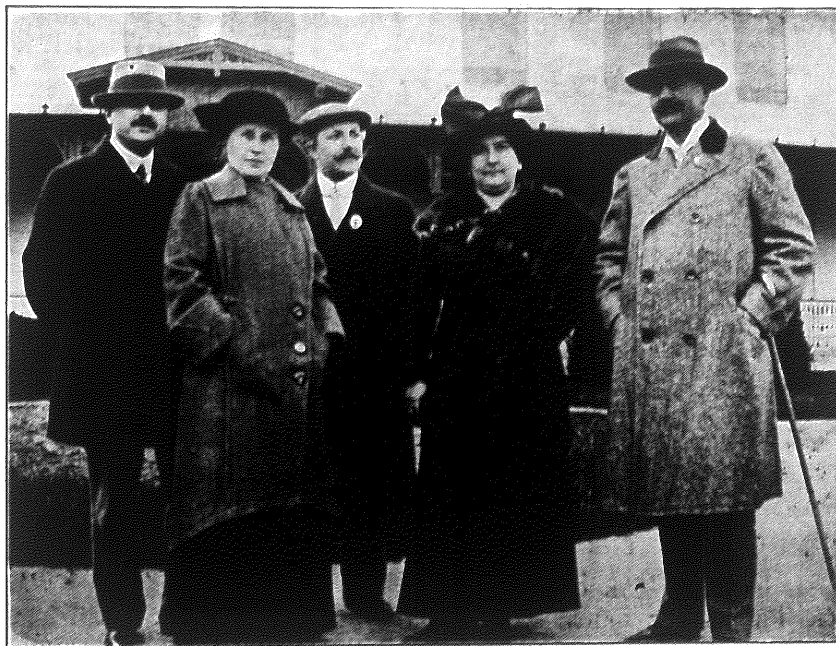
Módot erre Óvári Ferenc dr., a Balatoni Szövetség ügyvezető alelnöke nyújtott, aki újabb áldozatkészségének adta tanújelét akkor, amikor egy második, Balatonszabadin építendő gyermekszanatórium céljaira a Veszprémi Káptalantól vásárolt 15 ezer négyszögöl, fenyővel pompásan befásított terület adományozott és a 200 gyermek befogadását célzó szanatórium terveit is megkészíttette. Ugyancsak az új intézmény részére 60 ezer koronát is gyűjtött Szász Károly, Antal Géza, Magyar Károly, Holitscher Károly és Iklódi-Szabó János képviselőtársaival.

Az intézőbizottság örömmel fogadta a kormányzóelnök bejelentését és elhatározták, hogy egy éven belül megépítik a második balatonparti gyermekszanatóriumot, amelynek költségeihez a szanatóriumegyesület negyedmillió koronával járul hozzá. Elhatározták még azt is, hogy a balatonszabadi-i gyermekszanatóriumot

a magyar gyermekvédelem nemrég elhunyt nagy munkásáról és pártfogójáról, Bezerédj Viktor volt államtitkárról nevezik el.

A cselekvő társadalom az árvákról ekként kíván gondoskodni, de ezt megelőzőleg gondoskodik a háborúban megsérült, megbetegült apákról is. A Balaton fürdőiben szer-

vezzük a katonai üdülő-telepeket és a katonák ezrei népesítik be a tavaszon a Balaton partját köröskörül. A fürdőtulajdonosok, a vállalkozók és a lakosság hazafias lelkesedéssel állanak a nemes ügy szolgálatába és főként Hévízfürdő látszik kialakulni olyannak, mint ahol a legtöbb katonára talál a tavaszon gyógyulást. A világhíres, tündérrozsáktól ékes gyógyító víz új erőt ad a fáradt és elernyedő tagokba, új küzdelemre, kitartásra, bátorságra gyújtva a bajában csüggedőket. De Keszthely, Balatonfüred, Siófok, Balatonföldvár, Balatonlelle, Balatonboglár,

Balatonfüred: A V. K. E. vezetősége. (A képen látható balról jobbra: Langer István főszolgabíró, Vaszary Ernőné, Fazekas Vilmos gondnok, Langer Istvánné, Vaszary Ernő fürdőigazgató.) — Fenyves felvétele.

Balatonalmádi és Somogykiliti, meg a többi, szintén nyitva tartják kapuikat és szeretettel várják a fáradt harcosokat, hogy a Balaton gyógyító erejű vizében, éltető, üde levegőjében visszanyerjék azt az erőt és ruganyosságot, mely az ép és fiatal test legfőbb kincse.

Áldozatkésztséget tapasztalunk, nyílt szívű jóakaratot. A cselekvő társadalom itt a Balaton mellett különösen megmutatja, hogy nemcsak akar, de tud is cselekedni. Hátha még az a három rossz nyár nem volna mögöttünk! Akkor mutatnánk meg csak, hogy mit tudunk és hogy ennek a vidéknek semmi tekintetben párja nincs. De ha nem is vagyunk, az utolsó évek mostohasága miatt, olyan tehetőségek, amilyenek

Balatonfüred: A V. K. E. kórházában ápoltak. (A közepén balról jobbra: Halász István dr., Halász Istvánné dr.-né, Fazekas Vilmosné, Fazekas Vilmos.) Fényves felvétele.

lehetnénk, jó szívvel tesszük meg, amit tenni módunkban áll. Hadd vigyék el a Balaton partján meggyógyult, itt új erőt szerzett katonáink hírének az Istentől megáldott szép vidéknek és küldjék ide mindazokat, akik a szépet szeretik, akik a fáradt, elcsüggedt testbe és lélekbe új erőt, az életre új támasztékokat nyerni szeretnének.

A közgyűlés.

A SZÖVETSÉG ELNÖKSÉGE márczius hó 21-ére hívott össze Budapestre közgyűlést. Mint korábban, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Rákóczi-uti tanácstermében folyt le a közgyűlés ezúttal is élénk érdeklődés mellett.

Jelen voltak: *Batthyány Lajos* gróf szövetségi elnök elnöklésével: *Óvári Ferenc* dr. orsz. képviselő, ügyvezető alelnök, *Romy Béla* dr. ny. államtitkár, *Kvassay Jenő*, *Hegyesfalmy Lajos* dr., *Lovas Sándor*

miniszteri tanácsosok, *Fittler Dezső* dr., *Kmetty Károly* dr. udvari tanácsosok, *Putheány Géza* báró földbirtokos, *Darányi Ferenc* dr., *Iklódi-Szabó János* dr. orsz. képviselők, *Forster Elek*, *Malatinszky Ferenc* földbirtokosok, *Vaszary Ernő*, *Burchard-Bélaváry Rezső* dr., *Gálos Kálmán*, *Szűts Béla*, *Várady Gyula* igazgatók, *K. Nagy Dezső* kir. főmérnök, *Takách Imre* ny. főszolgabíró, *Philippi Ödön* dr. táblabíró, *Jankovich Kálmán* fürdőegyesületi igazgató, *Sümei József* dr. fürdőorvos, *Rózsa Károly* v. vasúti igazgató, *Lazsánszky Béla* gőzhajózási titkár, *Sziklay János* dr. író, *Szentkuthy Géza* számtanácsos, *Scheiber Mihály* mérnök, *Birky Mihály* egyesületi elnök, *Rosznagl István* ny. déli vasúti felügyelő és sokan mások.

Az elnök megállapította, hogy a közgyűlés szabályszerűen volt összehívva és hogy az határozatképes. A jegyzőkönyv vezetésére a szövetségi titkárt kirendelte, hitelesítésére pedig felkérte *Vaszary Ernő* és *Sümei József* dr. választmányi tagokat. Ezután a titkár az elnöki jelentést olvasta fel, mely ekként hangzik:

Az elnöki jelentés.

«Tisztelt közgyűlés!

A szövetségi alapszabályok akként rendelkeznek, hogy az esztendő első negyedében Budapesten közgyűlést kell tartanunk. Ennek a rendelkezésnek megfelelően, hívta össze az elnökség a mai közgyűlést. Az elmúlt év nyarára, augusztus 4-ére alapszabályszerűleg összehívott közgyűlésünket — a mikor is a szövetség fennállásának 10 esztendő évfordulóját szándékoztunk

kellő ünnepek keretében megtartani — a közbejött háborús események következtében megtartanunk nem lehetett, minélfogva a nyári közgyűlési tárgysorozatban foglaltak is a mai közgyűlést foglalkoztatják.

A Balaton fürdői az elmúlt nyár sikerére nézve a legjobb reménységgel voltak eltelve. A váratlanul bekövetkezett világesemények a fürdőidényt tetőpontján érték és persze a remények teljesülése elmaradt.

A mai tiszteletteljes jelentésünk igen szűk keretekben mozog, mert hiszen a múlt év nyarára előkészített közgyűlésen 10 esztendő eredményeiről kellett volna számot adnunk és a jelentés a folyóirat augusztusi számában egész terjedelmében meg is jelent. Az ezt követő idők alatt keveset cselekedhettünk. Más kérdések foglalták le az érdeklődést és így a mi dolgaink természetszerűleg háttérbe kerültek.

Hogy a Balaton fürdőit mégis a mai idők kívánalmainak megfelelőleg hasznosítsuk, felírtunk a honvédelmi miniszterhez, hogy favaszi katonai

üdülőtelepek szervezése tárgyában szívesen leszünk szolgálatára. A mi előterjesztésünket követőleg a Vöröskereszt központnál is felmerült az eszme és *Forgách Károly* gróf választmányi tagunkat megbízták a balatoni katonai üdülőtelepek szervezésével és irányításával. A Vöröskeresztes üdülőtelepek be-szervezése részben már megtörtént, részben most van folyamatban.

A szövetség elnöksége a titkárt rendelte ki, hogy gyakorlati ismereteit a kérdés szolgálatába állítsa. Ugyancsak tervbe van véve és tárgyalások folynak az iránt, hogy a Balaton egy vagy több pontján olyan földmivelőmunkás, rokkant katonák nyerjenek a gazdasági háziipari foglalkozáskörben kiképzést, amelylyel mindig biztosíthatják maguknak a megélhetést. A cél ugyanis az lehetne, hogy azok a falusi emberek, akik már mezeti munkákra nem alkalmasak, de a két kezük lehetőleg épségben maradt, kiképzést nyerjenek és hazatérve, meg tudják készíteni a falu kosár, lábtörlő, gyékényszatyor, vesszőbútor stb. szükségletét.

Hogy az üdülő katonák, de maga a nép is nagyobb tömegű főzelékfeléhez jusson és ezzel az általános drágaságot mérsékelni lehessen, szövetségünk már korábban kérte a földmívelésügyi minisztert, hogy kertészeti terménymagvakat ingyenes kiosztásra engedélyezni szíveskedjék. Ismételt és megindokolt előterjesztéseinkre a minisztérium nagyobb mennyiségű terménymagvat engedélyezett, melynek kiosztása a kertészkedni szerető balatonparti lakosság között javában folyik. A szövetség jelen működése tehát három főtárgy körül forog. Szervezzük a Vöröskereszt-Egylettel a Vöröskeresztes fiókokat és az ezek szárnyai alatt működő katonai üdülőtelepeket. Előkészítjük a rokkant katonák foglalkoztatására vonatkozó teendőket és tevékenykedünk a zöldség és főzelékfelék nagy mértékben való termesztésén.

Ezzel talán zökkenés nélkül jutunk el az előftünk álló új fürdőidényhez, a melynek kilátásaival még tisztában nem vagyunk, de a mely iránt bizony nem lehetünk a legnagyobb reménységgel eltelve. Azon kell tehát lennünk, hogy minden tevékenységünket az idők jeleihez idomítsuk és arra rendezkedjünk be, a mire a mai időkben legjobban lehet hivatásunk.

★

Az aszfóli villamos központot a szövetség még ma is, tehát már másfél éve kezeli bizottságilag. A nagyfontosságú, de nagyon sok bajjal és akadálylyal küzdő kérdés csak megy előre és várja azt az időt, a mikor új alapon végleges és biztos megoldást nyerhet. A nehéz időkben még inkább megnehezedett a mű kezelése és üzemben tartása és igazán csodaszámba

Balatonfüred : A V. K. E. ipartestületi kórháza. — Fényves felvétele.

megy, hogy ilyen viszonyok mellett még úgy is vagyunk vele, a hogy a kérdés áll.

Zala vármegye törvényhatósági bizottsága szintén szabályrendeletet alkotott a hatósági lakásközvetítésről. Az érdekeltek azonban még mindig nem látják be a kérdés fontosságát és nem szervezik a rendelet értelmében kívánatos hatósági lakásközvetítőket. Ugyancsak ennek a vármegyének a törvényhatósága fürdőbizottságot alakított, melynek elnöke *Heretelendy Ferenc* főrend, a szövetség zalai alelnöke lett.

A tavaszi iskolai kirándulások az elmúlt évben sem szüneteltek, sőt mintha mindig melegebb lenne az áradat, a mely a Balaton felé megindul. Az iskolai értesítők elragadtatva emlékeznek meg a balatoni kirándulásokról és bizonyos, hogy az a gyermek, a ki így megismeri és megszereti a Balatont, mindig hiva marad annak. Az ellátás és elszállásolás tekintetében most is a legkörültekintőbben gondoskodtunk, hogy semmi fennakadás és semmi panasz ne legyen.

A síófoki Glatz-emlékre 2095 koronát gyűjtöttünk. A csobánczi kuruczemlék alapja javára 4026-24 koronát, a balatonfüredi szívbeteg-otthon alapja javára 2529-31 koronát kezeltünk.

Balatonfüred : A V. K. E. ipartestületi kórházának berendezése. — Fényves felv.

Sebestyén Gyula dr. választmányi tagtársunk javaslatára nagyjelentőségű iroda'ni ünnepélyeket készítettünk elő, a melyeknek augusztus havában kellett volna lefolyjniok. Sajnos, hogy a már előkészített és nagysikerűnek ígérkezett ünnepélyek megtartását más időkre kellett elhalasztanunk.

Esterházy Miklós herczeg átengedte kizárólagos használatra múzeumi czélokra a badacsonyi Kisfaludy-ház déli szobáját, a melyben a szövetség egyelőre szerényebb múzeumot rendezett be.

A szövetség a földművelésügyi miniszter támogatásával gazdasági háziipari tanfolyamokat rendezett Balatonszállós, Tihany, Balatonkenese és Somogykiliti községekben. A kereskedelemügyi miniszter támogatásával Keszthelyen a zárdában géphimzőtanfolyamot rendeztünk

rendelkezésünkre álló erőkhöz képest megjelentetni és megjelent az ingyenes balatoni kalauz harmadik kiadása is. Sajnos, hogy az idegen nyelvű tájékoztatókat még kiadnunk nem sikerült, nem tudván összehozni az ehhez szükséges anyagi eszközöket.

A mi késik, azért mulni nem fog. A mint erőink engedik, ahhoz képest igyekszünk megoldani a reánk rótt feladatokat és hisszük, hogy ha vannak is előttünk ma még jelentékenyebbnek látszó akadályok, kitartással, erős akarattal minden nehéz kérdésen győzedelmeskedni fogunk.

Kérjük, méltóztassék jelen vázlatos jelentésünket szívesen tudomásul venni és a hasonló szellemben vitt munka folytatását elrendelni. — Balatonfüred-fürdő, 1915. márcz. 21-én. *Az elnökség.*

Balatonfüred: Az Erzsébet szanatóriumban elhelyezett katonakórház ápoltságainak egy csoportja. (A közepén látható dr. Áltós ezredorvos, mellette Sturm Károlyné és Szilágyi Annus. — Keldorfer Oszkár felvétele.

A szövetség által kezdeményezett balatoni körút ügye előbbre jutott és a második, a balatonföldvár-balatonboglári szakasz ügye van a kivitel előtt.

Nagyjelentőségű a földművelésügyi miniszterium ama terve, melyet a folyóiratban részletesen ismertettünk, hogy a közvetlen parti területeket közczélra megszerezze. Általában csak elismeréssel és köszönettel adózhatunk a földművelésügyi miniszteriumnak, a mely mindenkor értékelni tudta a Balaton nagy fontosságát és még a mai nehéz időkben sem vonja ki magát a balatoni kérdések jelentős gondozása alól.

Azelőtt mindig százakra menő új szövetségi tagszaporulatra mutathattunk rá. Ezúttal jelentékeny tagszaporulat nem lehet jelentésünk tárgya. A mennyivel szaporodtunk, ugyanannyi a veszteségünk. Hiszszük azonban, hogy a mai idők lezajlása után ismét erőtejesen vesz a tagszaporulat lendületet.

A szövetségi kiadványok tekintetében új dolgot nem igen jelenthetünk. A folyóiratot igyekeztünk a

A számvizsgáló-bizottság jelentése.

A jelentést a közgyűlés helyesléssel vette tudomásul, a mely után a számvizsgáló-bizottság jelentése került sorra. A bizottság megállapította, hogy a szövetség múlt évi összes bevétele 80.819-10 korona, múlt évi összes kiadása 71.575-45 korona volt. Az 1915. évre áthozott készpénz 9243.69 korona.

A számvizsgáló-bizottság megállapította, hogy a szövetség vagyona készpénzben, követelésben, háziipari termékekben és különböző értékekben 48.081-45 korona, melyre teherként 5826-14 korona mutatkozik. Tehát a tiszta vagyon 42.255-31 korona.

A bizottságok tevékenysége.

Bizottságilag kezelte a szövetség a csobánczi kuruczemlék-alapot. Ennek javára külön 4026-24 koronát, a Balatonfüreden emelendő szegény szívbetegotthon javára pedig 2529-31 koronát kezelte. Bizottságilag kezelte az egész évben az aszföldi vil-

lamos központot, melynek a Veszprémi Takarékpénztárnál vezetett folyószámláján 5857-57 korona kiadási többlet mutatkozik. A számvizsgáló-bizottság elnöke most is *Koller Sándor* udvari tanácsos, ny. alispán volt, tagjai pedig *Kenessey Mór* vezsprémi kir. közjegyző, *Schreiner János* káptalani jószágkormányzó, *Féjér István* takarékpénztári igazgató és *Laczkó Dezső* főgimnáziumi igazgató.

Költségelőirányzat.

A közgyűlés elfogadta az 1915. évi költségelőirányzatot 107.043-69 korona bevétellel és 107.123 korona kiadással. Hiány 79-31 korona.

Tisztujtás.

Tisztujtás következén, a közgyűlés korelnökül megválasztotta *Kvassay Jenő* tiszteletbeli tagot, a kinek javaslatára a közgyűlés nagy lelkesedéssel az eddigi elnökséget újból öt esztendőre megválasztotta. Elnökké: *Batthyány Lajos* gróf titkos tanácsost; somogyi alelnökké: *Széchényi Aladár* grófot; zalai alelnökké: *Hertelendy Ferencz* főrendet; vezsprémi és ügyvezető alelnökké: *Óvári Ferencz* dr. orsz. képviselőt.

A maga és elnöktársai nevében *Batthyány Lajos* gróf mondott a bizalomért meleg köszönetet. Rajta lesz elnöktársaival, hogy a közhasznú szövetség ügyei minden téren felvirágozzanak.

Új ügyészek.

Az éljenzéssel fogadott elnöki beszéd után az igazgató-választmány ávaslata alapján ügyészekké megválasztották *Darányi Ferencz* dr. budapesti és *Rosenberg Lajos* dr. balatonfüredi ügyvédek. A pénz kezelésével két pénztintézetet bíztak meg: a M. Kir. Postatakarékpénztárat és a Veszprémi Takarékpénztárt.

Új tiszteletbeli tagok.

Következett a tiszteletbeli tagok megválasztása. Ezúttal 5 kiváló férfiút ért a Balatoni Szövetség közgyűléséből jövő el-

Keszthely: A V. K. E. kórházának ápolójai. (A közepén dr. Hanny Andor titkár.) — Mattisz felvét.

ismerés. Az alapszabályok értelmében «tiszteletbeli tag az lehet, ki a Balatonkultusz terjesztése érdekében akár a szövetség kebelében, akár azon kívül hosszabb időre kiterjedt működésével kiváló érdemeket szerzett». A megválasztottak, *Halbik Cziprián* tihanyi apát, *Koller Sándor* udvari tanácsos, ny. alispán, *Bókay János* dr. udvari tanácsos, egyetemi tanár, *Roboz István* kir. tanácsos, somogyi lapszerkesztő és *Cholnoky Jenő* dr. egyetemi tanár, a Magyar Földrajzi Társaság elnöke, mindnyájan bőven megfeleltek eddigi működésükké az alapszabályok előírta követelményeknek. Ám hisszük, hogy továbbra is lelkes apostolai lesznek a balatoni nagy érdekeknek.

Halbik Cziprián, mint a tihanyi apátság feje, mindenkor lelkes szeretettel törekedett arra, hogy az apátság régi híres fürdőjét, Balatonfüredet emelje, értékessé, szebbé, nevezetesebbé tenni segítse. — *Koller Sándor*, Veszprém vármegye nyugalomba vonult érdemes alispánja, minden balatoni kérdés iránt mindig szeretettel viseltetett és szövetségünk közérdekű törekvéseit mindenkor a legteljesebb méltánylásban részesítette. — *Bókay János* dr. egyetemi tanár a magyar gyermekvédelemnek egyik legkiválóbb munkása s az almádi-i gyermekszanatóriumnak egyik lelelkesebb és legérdemesebb gondozója. — *Roboz István* somogyi lapszerkesztő, az ország

Keszthely: A V. K. E. által felállított és a földmivélsügyi miniszter által fenntartott kórház betegei. (A gal jelzett dr. Hanny Öcön főorvos.) — Mattisz felvétele.

legöregebb ujságírója, félszázadnál hosszabb időn át írt a Balatonról és mint Balatonfürednek 50 esztendőn át hű fürdővendége, egyike ma is a legelkeszebb Balaton rajongóknak. — *Cholnoky* Jenő dr. a kolozsvári egyetem neves tanára az, a kinek Lóczy Lajos tiszteletbeli tagunk után legtöbbet köszönhetünk a Balatonvidék tudományos feltárása nagy munkájánál.

A választmány kiegészítése.

Ez után az igazgató-választmány kiegészítése következett. Választmányi tagokul megválasztották a következőket: *Zichy* Béla gróf nagybirtokost Fonyódról, boglári *Simon* Jakab udv. tanácsost Boglár-ról, *Kmetty* Károly dr. egyetemi tanár, udv. tanácsost Áligáról, *Bacsinszky* Vladimir dr. zágrábi üzletvezetőt, *Saára* Gyula dr. székesfehérvári polgármestert, *Jankovich* Kálmán fürdőegyesületi igazgatót Lelléről, *Tus* Antal bor. főfelügyelőt Tapolczáról, *Takách* Imre ny. főszolgabíró Budapestről, *Engel* Ernő földbirtokost Világosról, *Malatinszky* Ferencz földbirtokost Badaacsonyból, *Neményi* Géza kereskedőegyesületi elnököt Tapolczáról, *Merei* Ignác kereskedő egyesületi elnököt Keszthelyről, *Rózsa* Károly v. vasuti igazgatót Budapestről, *Gálos* Kálmán igazgatót Budapestről, *Schmidt* Ferencz dr. főorvost Balatonfüredről, *Mojzer* György dr. főorvost Keszthelyről, *Békffy* István földbirtokost Diszről, *Glázer* Sándor gyógyszerészt Tapolczáról, *Mihályfy* József dr. ügyvédet Enyingről, *Birky* Mihály egyesületi elnököt Balatonkeneséről, *Czakó* Gyula ref. lelkész Balatonkeneséről, *Cservény* Ferencz vendéglőst Siófokról, *Merei-Vajda* Elemér dr. ügyvédet Tabról, *Kovács* Béla gyógyszerészt Balatonfüredről, *Vajda* Ákos körjegyzőt Hévízszentandrásról.

A közgyűlés köszönetet mondott *Ghillány* Imre báró földművelésügyi miniszternek a balatoni érdekek állandó jóindulatú támogatásáért és üdvözölte a Balaton régi hívét, *Hazai* Samu báró honvédelmi minisztert kitüntetése alkalmából.

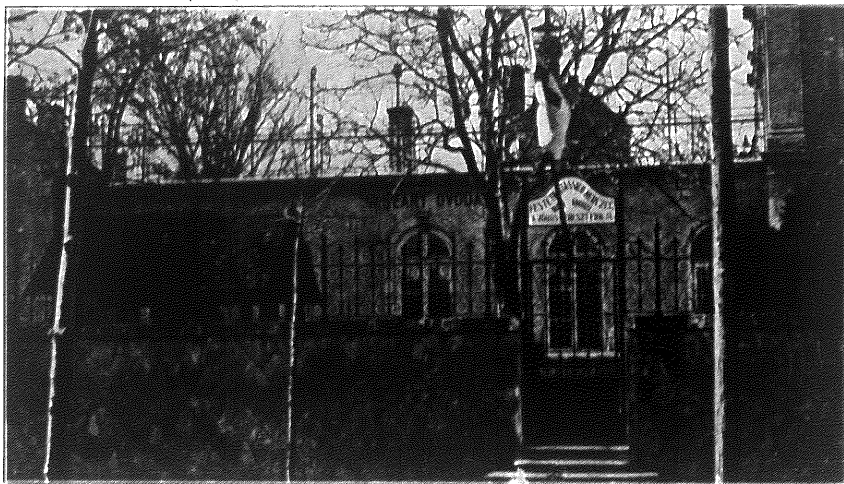
A. Balaton Vöröskereszt-intézményei.

A BALATONPARTNAK, most, a mikor e sorokat írjuk, tíz vöröskereszt fiókinézménye van. Egy közülök, a balatonboglári már 13 éve áll fenn; a keszthelyi, balatonfüredi, balatonllelei és siófoki a múlt év második felében alakultak. Ötöt a Balatoni Szövetség titkára közreműködésével *Forgách* Károly gróf, mint a központi Vöröskereszt Egylet részéről a balatoni katonai üdülőtelepek szervezése céljából kiküldött megbízott alakított. És pedig Badaacsonytomajon, Balatonalmádiban, Somogykilitin,

Kőröshegyen és Tihanyban. Ezeket az intézményeket fogjuk írásban és képen bemutatni.

*

Balatonboglár. A Balatonboglári Vöröskereszt fiókegyletet babarcsi *Schwartz* Ottó báró főmegbízott szervezte, ki évtizedeken át nyaralt Balatonbogláron és az itteni fürdőélet fellendítése körül fáradhatatlan tevékenységet fejtett ki. A 13 évvel ezelőtt megalakult fiókegylet elnökévé a jelenleg is működő elnököt, özv. *Frank* Henriknét választották, ki úgy a községben, mint annak egész vidékén nemes jószívűségéről és jótékonyágáról ismeretes és ki a fiókegylet vezetése körül nagy érdemeket szerzett. Több éven keresztül *Szalay* Auguszt, majd *Szentmihályi* Gyula gyógyszerész voltak az egylet társelnökei és viselték szívükön az egylet célját. A fiókegylet megalakulásakor kötelezte magát, hogy háború esetén négy sebesült harczost fogad teljes ellátással gondozásába. A háború kitörésekor

Keszthely: A herczeg Festetics Taszilló vörös kereszt üdülőháza. Mária-kőház. — Satrál Andor felvétele.

azonban *Frank* Henrikné elnök kezdeményezésére a fiókegylet kebeléből külön alkalmi jótékony egyesület alakult, melynek bőkezűsége lehetővé tette, hogy a fiókegylet nem a vállalt négy sebesültet, hanem állandóan 50 katonát ápol és eltart a háború kezdete óta, saját külön e célra berendezett kórházában, hol már ezideig is több mint 220 harczost gyógyítottak meg. Az egyletnek ma 91 tagja van. A fiókegylet választmánya: *Fischl* Ödönné, *Frank* Károlyné, *Simon* Aladárné, *Térmeg* Istvánné, *Giszinger* Vilmosné. Titkár: *Róna* Jakab, pénztáros: *Deusch* Gyuláné, ellenőr: *Simon* Gézáné. Orvos: *Krausz* József dr. Ápolónők a következő úrhölgyek: *Fischl* Ödönné, *Frank* Mátyásné, dr. *Lenkey* Lajosné, *Rotschild* Irén és *Oszeszli* Antalné.

*

Balatonllele. A Balatonllelei Vöröskereszt fiókegylet megalakítása özv. *Szalay* Imréné nevéhez fűződik, a ki nagy szeretettel és gondoskodással törekszik arra, hogy az intézmény nemes hivatását minél jobban teljesítse. Az egylet 1914 november hó 8-án alakult és még ugyane hónap 27-én az egyesület kórháza is megnyílt. Eddig 161 katona nyert a kórházban, mely házi kezelés alatt áll, kitűnő ápo-

lást. Az egyletnek 329 tagja van. A fiókegylet elnöke özv. *Szalay Imréné*. Társelnökök: *Barthos Tivadarné* és *Álgya Sándorné*. Alelnökök: özv. *Milassin Vilmosné*, *Honig Izidorné*, *Francois Lajos*, *Hüttl Frigyes*, *Zilahy Dezső*. Tb. titkár: *Leipold Lajos*. Titkárok: *László Domonkosné*, *Czeplédy Lajos*. Pénztáros: *Erker András*. Ellenőr: *László Domokos*. Igazgató-orvos: *Lisznay D. Elemér dr.* Főnöknő: *Kempelen Gyuláné*. Gazda: *Körmendy Péter*. A választmány tagjai: özv. *Szalay Imréné*, *Barthos Tivadarné*, *Álgya Sándorné*, özv. *Milassin Vilmosné*, *Honig Izidor*, *Honig Izidorné*, *Francois Lajos*, *Francois Lajosné*, *László Domokos*, *László Domokosné*, *Hüttl Frigyes*, *Zilahy Dezső*, *Marton Adolf*, *Marton Adolfné*, *Leipold Lajosné*, *Nemes Ferencz*, *Rácz Imre*, *Szeitt Mária*, *Breznay Béla*, *Körmendy Péter*, *Ruff János*, *Ruff Jánosné*, özv. *Mocskonyi Gyuláné*, *Ürögdy István*, *Ürögdy Istvánné*, *Bognár Ferencz*, *Bóna Lajos*, *Bóna Lajosné*, *Kempelen Gyuláné*, *Gaál*

Keszthely: A herceg Festetics Taszilló vörös keresztos Mária-kórháza berendezése. — Satrál Andor felvétele.

Gaszton, *Vértessy Gyula*, *Czeplédy Lajos*. Az egylet részére nagyobb összegeket adományoztak: *Buny Emma*, *Hüttl Frigyes*, *Francois Lajos*, *Inkey Antal*, gróf *Jankovich Tivadar*, gróf *Jankovich László*, *Szabó István*, özv. *Koller Pálné*, *Kempelen Gyuláné*, *Gaál Ernőné*, *Harrer Gyuláné*, *László Domokos*, *Mászlay Károly*, özv. *Szalay Imréné*, *Rzehák Ernő*, *László Domokosné*. Hunyady József gróf pedig elrendelte, hogy balatonszemesi malmában a kórház részéről küldött összes gabonát vámmentesen megőröljék.

*

Balatonfüred. A Balatonfüredi Vöröskereszt fiókegylet 1914. évi augusztus havában alakult 150 rendes taggal és most a tagok száma 177. Az ügykezelést *Langer István* első alelnök és *Fazekas Vilmos* gondnok végzik. A fiókegylet három kórházat tart fenn. 1. A balatonfüredi ipartestületi kórházat 32 ágygyal. 2. A balatonarácsi népházban létesült kórházat 21 ágygyal. 3. A balatonarácsi szeretetházi kórházat 14 ágygyal. Segélyezi a balatonfüredi fürdőtelepi katonai kórházat. Ellátja a szükséges orvosszerekkel. Ugyancsak e kórház részére vásárolt 20 darab kályhát 500 koronaért. Eddig ápolásában

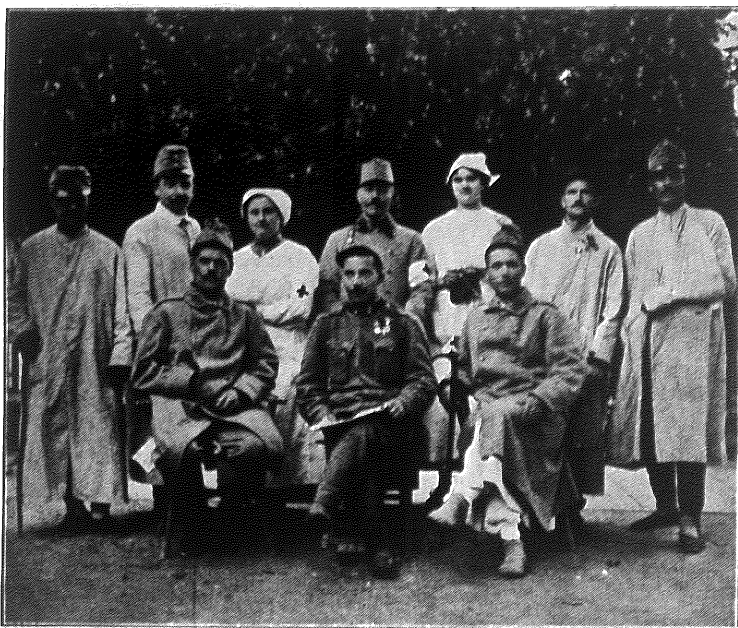
részesített 248 beteg katonát. Gyűjtött a fiókegylet 800 inget, 600 alsónadrágot, 500 zsebkendőt, 72 pár harisnyát, 550 darab törülközőt, 220 tollvankost, 346 vánkoshuzatot, 200 darab lepedőt, 54 félkendőt, két orvosi műtőköppenty, 4 orvosi műtőkötényt, 8 orvosi ujjast, 100 kötszerpólyát, 20 paplant és 30 ágytakaró pokróczot. Ezekből nemcsak a 3 egyleti kórházat, hanem a fürdőtelepi katonai kórházat is ellátta. Gyűjtött az egylet a balatonfüredi járásban 1000 korona értékű bort, melynek árát a pénztár gyarapítására fordította. Karácsonykor szép ünnepély mellett az egylet a beteg katonákat megvendégelte és megajándékozta. Az egyelet összes bevétele eddig 12233.27 korona volt. Ebből 640 korona tagdíj. Adományokból befolyt 2845.25 korona. Vegyes bevételezés 8748.02 korona. Az egylet jelenleg 1071.19 korona készpénz felett rendelkezik. Ellenőrző szemlét tartott egy ízben a veszprémi honvéd állomás parancsnokság, 3 ízben *Forgách Károly* gróf megbízott, öt ízben *Zuber György* ezredorvos, katonai kórházi főnök. Az egylet vezetősége: Elnök: *Vaszary Ernő*, elnöknő: *Langer Istvánné*, I. alelnök: *Langer István*, alelnöknő: *Vaszary Ernőné*. II. alelnök: *Molnár Antal*. I. titkár: *Mangold Gusztáv*, II. titkár: *Kelndorfer Oszkár*. Jegyző és a kórházak gondnoka: *Fazekas Vilmos*, gondnoknő: *Fazekas Vilmosné*, pénztárnok: *Girauschek Adolf*; orvosok: dr. *Halász István*, dr. *Stolczer József*. A választmány tagjai: dr. *Halász Istvánné*, *Sturm Károlyné*, *Mangold Gusztávné*, *Zollner Árminné*, *Oblatt Rudolfné*, *Herczegh Mariska*, *Molnár Antal*, *Bedegi Gábor*, dr. *Szegesdy Ferencz*, dr. *Pethő János*, dr. *Sümei József*, *Kozma István*, *Törék Aladár*.

*

Keszthely. A Vöröskereszt Egylet keszthelyi fiókja 1914. évi július hó 18-án alakult meg *Takách Imre* főszolgabíró kezdeményezésére. Működését tagdíjak és kegyes adományok, nemkülönbén ágy- és fehérnemű gyűjtésével kezdte meg. Időközben segédkezett ama kórházak felállításánál, a melyeket egyfelől *Festetics Tassilló* herceg a zárdában, másfelől a földművelésügyi miniszter a gazdasági akadémia konviktusában létesíttettek. Előbbi kórház orvosa *Illés Ignác* dr. ny. törzsorvos, utóbbi *Hanny Ödön* dr. tb. megyei főorvos volt. A cs. kir. szükség-tartalékkórház felállítása után ruhák, vánkások, párnák és ágyneműek gyűjtését vállalta az egyesület és szerzett a kórház számára; nemkülönbén pótolta ott az apróbb hiányokat, papucskok, mankók, harisnyák alakjában. Az év vége felé megalakította a fiókegyesület a vasuti állomáson elhelyezett üdítő-állomást, a melyen 1915. évi január hó elsejéig 1200 beteg kapott ellátást. A katonai betegeknek karácsonyi megajándékozására egy városi bizottság ala-

kult, a melynek élén a fiókegyesület állott és a mely vezette az egész akciót. Az e célra megindított gyűjtés összesen 150573 koronát eredményezett. Az egyesület tagjainak száma 241.

A vezetőség a következő: Elnök: dr. *Mojzer György*, társelnöknő *Szeless Jánosné*, alelnök: dr. *Lénárd János*, alelnöknő *Reischl Imréné*, titkár: dr. *Hanny Andor*, jegyző: dr. *Berzsenyi László*, gondnok: dr. *Gotzy Mihály*, orvos: dr. *Mesterich Elek*, pénztárnok: dr. *Ivanits Károly*. A választmány tagjai: *Mátékovich Lajosné*, *Klein Lipótné*, dr. *Illés Ignáczné*, dr. *Schwarz Zsigmondné*, dr. *Lénárd Jánosné*, *Nagy Istvánné*, *Keszler Károlyné*, *Nagy Margit*, *Práger Tivadarné*, özv. *Horváth Károlyné*, dr. *Dunst Ferencz*, dr. *Neumark Béla*, dr. *Windisch Rikárd*, *Beck Sándor*,

Keszthely: A V. K. F. Mária-kórházából. (A közepén áll dr. Illés törzsorvos.) — Mattisz felvétele.

Reischl Imre, dr. *Lakatos Vincze*, *Berkes Ottó*, *Eckhardt Antal*.

*

Somogykiliti. A Somogykiliti-i Vöröskereszt fiókegyesület 1915 márczius 4-én alakult meg. A megalakulás alatt és után az e tárgyban tartott előadások nyomán eddig 208 tag lépett be a fiókegyesületbe. A fiókegyesület elhatározta, hogy szeptember 15-ig 100, azontul pedig 50 katonára lábadozó ott-hont rendez be. Az otthon részére 2 konyhát állított fel, az elvállalt 100 ágyat pedig felszereli és a katonákat fehérneművel, kórházi ruhával s minden szükségességgel ellátja. A fiókegyesület mindennemű élelmicikket vásárol és már leszerződött a konyhát berendezőkkel és alkalmazottakkal. Az egyesület vezetősége nagy lelkesedéssel és szeretettel karolta fel a kérdést és így nagyon szép tevékenységre van kilátása. Az alakuló közgyűlés a következő tisztikart választotta: Elnök: *Mihályfi Károly*; női társelnök: *Kájel Józsefné*; alelnök: *Vass János*; női alelnöktárs: *Dömötör Emilia*; titkár: *Mihályfi Károlyné*; gondnok: *Hegedüs Nándor*; jegyző: *Bayer Mariska*;

pénztárnok: *Schwarz Simon*, orvos: dr. *Ney József*. Az egyesület megszervezésében és hogy ily hamarosan ekkora eredmények jelezhetők, legtöbb érdeme van *Kájel Józsefnének* és *Hegedüs Nándor* községi főjegyzőnek.

*

Badacsonytomaj. A Badacsonytomaji Vöröskereszt fiókegyesület 1915 február hó 11-én alakult. Eddigi működése oda irányult, hogy üdülésre szoruló beteg katonák számára megfelelő helyekről gondoskodjék. Eddig 50 katonára biztosított elhelyezést és ételmezést. Arra törekszik, hogy a szükséges kórházi berendezést, ágy és fehérneműket is beszerezzen. A fiókegyesület taglétszáma 130. Az alakuló közgyűlés a következő tisztikart választotta. Elnök: *Horváth József*, elnöktársnő: *Vajda Élekné*, alelnök: *Tormágy József*, alelnöktársnő: *Mórocz Józsefné*, titkár: *Kovács Bálint*, gondnok: *Elter Lajos*, pénztáros: *Papp Bálint*, jegyző: *Vajda Elek*. A választmány tagjai: *Zanyi Kálmán*, *Csala Gergely*, *Ibos Nándor*, *Szőke Jenő*, *Huszár Károly*, *Malatinszky Ferencz*, dr. *Magyar Károly*, *Purgly Ferencz*, *Törekly Aladár*, *Stern Farkas*, *Csiskó János*, *Strasser Béla*, *Kaszap Árpád*, *Balázs Lajos*, *Fischer Jenő*, *Kovács Ferencz*, *Kántor Ignác*, *Mórocz József*, *Kiss Károly*, *Halápi József*.

*

Balatonalmádi. A Balatonalmádi-i Vöröskereszt egyesület 1915 február hó 25-én alakult. Azzal a célzattal, hogy ez a nagy fürdőtelep is kivegye a részét abból a munkából, mely a Balatonvidékre hárul a katonák üdültetésénél. Az egyesület a következő tisztikart választotta: Diszelnök: dr. *Óvári Ferencz*, elnök: *Joó János*, társelnöknő: *Jákói Gézané*, alelnök: *Perczel Sándor*, társalelnöknő: *Szenes Béláné*, titkár: *Birbaum János*, helyettes titkár: *Rónai Károly*, pénztáros: *Rigó István*, gondnok: *Borbély Károly*. A választmány tagjai: *Véghely Kálmán* dr., *Véghely Kálmánné*, *Óvári Kálmán*, *Óvári Kálmánné*, *Baur György*, *Baur Nusi*, *Mihalecz József*, *Duda Ferencz*, *Duda Izabella*, *Perczel Sándor*, dr. *Kovács Gyula*, *Kisfaludy Jenőné*, *Borbély Károly*, *Raft Gyula*, *Becsák Ferencz*, *Takács Imre*, *Timár János*, *Báthory József*, *Szalmási József*, *Nemes Mihály*, *Kun László*.

*

Tihany. A Tihanyi Vöröskereszt fiókegyesület márczius 7-én alakult meg az egybegyűlt községi lakosság közkivánata folytán. Az egyesület célja, hogy Tihanyban üdülőtelepet létesítsen és ezzel hozzájáruljon ahhoz a tevékenységhez, mely a sebesült katonák gondozása érdekében a Balatonpartján megindult. Az egyesület az alakuláskor a következő tisztikart választotta. Tiszteletbeli elnök: *Halbik Cziprián*, elnök: *Vörös Balduin*, társalelnöknő: *Dobó Imréné*, alelnök: *Pitying József*, női alelnök: *Gemál*

Klára, titkár: *Téczy János*, gondnok: *Cséry Zoltán*, helyettes gondnok: *Bende Gyula*, jegyző: *Varga Jolán*, helyettes jegyző: *Téczy Mariska*, pénztáros: *Luczó Mihály*, orvos: *Gemál László*. A választmány tagjai: *Kovács Ferencz*, *Kiss Lajos*, *Pető Lajos*, *Pető Pál*, *Farkas Vincze*, *Pálfi István*, *Téczy Jánosné*, *Enhecht Károlyné*, *Pitying Józsefné*, *Arady István*, *Paragi János*, *Gemál Lenke*, *Pap Aladárné*, *Márji József*, *Csizmázia László*, *Vurdicts Ignác dr.*, *László Boldizsár*, *Luczó Mihályné*, *Téczy Gizella*, *Pető Mihályné*, *Piros Gábor*, *Ihász Károly*, *Farkas Ferencz*, *Kővágó Péter*.

(Folytatjuk.)

A balatoni halászember.*

AZ A KÖRÜLMÉNY, hogy a falu mellett ott terül el a Balaton vize, magával hozta, hogy minden ember megpróbálkozott a halászáttal. Kicsiben, nagyban, nyiltan és orozva, ifjan vagy vénen mindenki foglalkozott vele hosszabb-rövidebb ideig. S a Balaton-melléki 50 község népe ért is mind a halászáthoz. Igaz, hogy néhány község népe az utóbbi időben teljesen elhagyta a halászatot, de ezt rendkívüli körülmények idézték elő. Endréd és Köröshegy népe ma azt mondja magáról, hogy ők halászok sohasem voltak, de a csendőrség máig is foglal le hol egy szigonyt, hol egy borítót. Persze a két község a Balatontól távolabb fekszik s ma már, mikor az orvhalászat nagyon nehéz és veszélyes dolog, a nagyhalászat pedig a bérlők kezén van, nem is érdemes vesződni vele. Kiliti népe például szintén évtizedek óta nem halássza a Balatont; a vizet Hecht bérli, az pedig síófoki és fokszabadi-i emberekkel dolgoztat. De azért Kiliti népében a halászvér nem nyugodott; ott volt a Sió, melyet ők mindig Görének hívtak, azt és annak bozótjait halászták, míg a Sió szabályozása ezt is meg nem szüntette. Hasonlóképpen Zalaváron is a Zala szabályozása folytán a topographiai viszonyok úgy megváltoztak, hogy ott 12 év óta egyáltalában nincs halászat, nincs többé hol halászníok. Halászott a balatoni ember mind, ha magyar volt, ha német, egyaránt. Udvari és Aszófő németjei époly halászok voltak, mint a többi balatoni falvak lakói, noha a halászatot a magyartól tanulták

* «A Balatonmelléki lakosság néprajza» című munkából.

Balatonlelle: A V. K. E. ápolónői hivatásuk körében. (Középen Álgya Sándor vezérkari alezredes neje a sebesülttel foglalkozik. Segédkeznek: Bóna Lajosné, Kruppai Róza és Rzehák Miczike.) — Körmeny Péter felvétele.

meg s hogy ez így volt már a múlt században is, kitűnik a zalavári 1761-iki (római. kath.) anyakönyvből, a hol is «piscator Szalaváriensis» megjelöléssel egy Pirman nevű halászárol van szó, a ki a Keszthelyen akkor törzsökös német Pirman familiának volt tagja.

A balatoni halász azért mégis a legsajátságosabb halászfajnak egyike, szereti a halat, a halászatot, de nem a vizet, nem a Balatont. Nem fél tőle, csak respektálja. Víz mellett született és nőtt fel, szembezállt, uralkodott rajta, de azért 10 halász közül 9 nem tud úszni. A nyári forróságban elnézi tükrét, gyönyörködik benne, de fürödni nem kívánczik s 10 halász közül 9 sohasem is fürdött benne; s az az egy is valószínűleg csak kényszerfürdőt vett, ha felborult vele a csónak vagy leszakadt alatta a jég. Nem beszél a Balatonról, ha kiszáll reá, komoly és nyugodt, kémleli az eget és vizet, abból jóslgatja magának a bizonytalan jövőt. Sohasem

Balatonlelle: A V. K. E. ápolónői és betegjei. — Körmeny Péter felvétele.

Balatonille: Fejtik a Hunyady József gróf által a kórháznak ajándékozott szarvast. — Körmeny Péter felvétele.

lehet tudni, hogy mi éri utól a vizen, de azt tudja, hogy bármily veszedelemmel szemben is csak a nyugalom, a lélekjelenlét menti meg. S ez megvan benne mindakettő.

Valami túlságos erővel a balatoni halász nem dicselkedhetik, de pótolja ezt kitartása és ellenálló képessége. Fegyelmezett minden izma és fegyelmezett akarata is; az a munkát bevégeztenül nem hagyja, ez veszély esetén a kétségbeesésnek martalékul oda nem dobja; a hideget és meleget egyaránt türi s a míg a munkában van, érzéketlen azok iránt; míg munkába nem áll, szereti a kényelmet (s szüksége is van rá), de ha a vizen vagy jégen van, nem ismeri azt. Nem babonás, de felekezetre való tekintet nélkül istenfélő. Csak Kenesén történt meg egyszer, hogy a református halászok a katolikusok harangköteléből féltet levágtak, felfejtették és a fonalat a hálóbba bekötötték, hogy a szentelt kötél szerencsét hozzon nekik, de ezt kenesei halász előtt nem volt szabad elmondani.

A Balatonról babonájuk nincs, egyet hallottam csak, hogy néha valami tűz kíséri a csolnakot s az nem válik meg a halásztól addig, míg partra nem lép; azt mondják: a tűz lámpaláng, de hogy ki viszi azt, soha senki sem tudta még meglátni. A Balaton eredetéről mindössze két mondát hallottam. Az egyik szerint a Balaton mélyében egy templom van, abban egy leány, az előtt egy medence; a leány folyton sír, könnyei a medenczébe folynak; a míg a leány sír, a Balatonban mindig lesz víz. A másik monda szerint a Balaton helyén kitünő legelő volt, egy pásztor azonban egy követ feszített fel, helyén iszonyatos forrás támadt s abból lett a Balaton. Ezt a két mondát a Balaton mellett minden halász tudta; innen került e be — az irodalomba vagy az irodalomból terjedt-e el a nép közt, nem vitatom.

A balatoni halász kitünően ismeri mindazon tényezőket, melyek halászatára fontosak, ismeri az eget és megjósolja belőle az időjárást, ismeri a vizet, annak járását, a jeget, annak sajátosságait és ismeri a halat, annak egész életét, szervezetét, szokásait s kihasználja a saját javára. Azért ember.

Jankó János dr.

A Balaton körül.

Az igazgató-választmány ülése. A Balatoni Szövetség igazgató-választmánya márczius hó 21-én Budapesten, a közgyűlést megelőzőleg, ülést tartott. A választmányi ülést Óvári Ferencz dr. ügyvezető-alelnök nyitotta meg, ki azután a megérkező elnöknek Batthyány Lajos grófnak adta át a vezetést. A tagsági ügyek elintézése után több köszönő irat bemutatása következett. A miniszteri leiratok kapcsán tárgyalták a kikötő építések ügyét, melyek építése a háborús idők miatt halasztást szenvedtek. Köszönettel vették tudomásul, hogy a földművelésügyi miniszter ingyenes kiosztásra magvakat engedélyezett. Tárgyalták a kereskedelemügyi miniszternek a menettérti jegyek szaporítása ügyében kelt leiratát és köszönetet mondtak a keszthelyi himzőtanfolyam költségeinek részbeli elvállalásáért. Köszönetet mondtak, hogy Zala vármegye törvényhatósági bizottsága újabb 600 koronát engedélyezett a badacsonyi turista-út megjavítására. Helyesléssel vették tudomásul, hogy a Glatz-émlékre vonatkozó gyűjtési engedély egy évre meghosszabbítást nyert. Tárgyalták a fürdőplakátok kifüggesztése, a balatoni könyvtárak kezelése, Hermann Ottó emlékének megörökítése, egy Zrínyi-emlék Keszthelyen való felállítása kérdését. Hosszabb megbeszélésre adtak alkalmat: a balaton katonai üdülő-telepek és a Balaton vízállása ügyében való előterjesztések. A fontosabb tárgyakkal külön címek alatt is foglalkozunk.

A Balaton vízállása. László Domokos, a székesfehérvári kulturmérnöki hivatal kir. főmérnöke, a következő tájékoztatóval szolgált a Balatoni Szövetség igazgató-választmányának:

«A Balaton alapterülete a víztükörben számítva átlagosan 600 km², azaz 600 millió km². A mai vízállás a szabályozási 0. vízszin felett 105 cm. A vízeresztés a siófoki zsilipen az elmúlt télen 41 m³ volt másodpercenként. Márczius hónapra megállapított vízállás a 0 felett körülbelül 45 cm.

Ez adatokból a következőket számíthatjuk ki:

A Balaton vízszine a 41 m³-es vízeresztéssel e télen naponként kereken 6 mm. és hónaponként 180 milliméterrel volt süllyeszthető, ami 5 hónapra 90 centimétert tesz ki, vagyis ha a siófoki zsilip az elmúlt 5 hónapon át egészen zárva lett volna, a Balaton mai vízszine az állandó hozzáfolyás és az időközben lehullott csapadék következtében 90 centiméterrel a márnál magasabb volna. A mai 105 cm.-es vízszinnek a szabályszerű 45 cm.-es vízállásra való leszállítása, azaz 60 cm.-el való süllyesztése tehát további 3 hónapig tartana, feltéve, hogy a hozzáfolyás mennyiségét a várható elpárolgás e 3 hó alatt egyensúlyozni képes. Erre a vízeresztésre azonban kilátás nincsen, mert a Sió völgyében nagy területek vannak víz alatt s azokat a mezőgazdasági művelésre már fel kell szabadítani. A vízeresztést tehát korlátozni kell s e korlátozásnál ez a szempont is irányadó lesz. Megjegyzendő még, hogy a víztömeg nagymértékű

megszaporodásának az okát elsősorban a két legutóbbi év tulságos csapadékában kell keresni.»

Az igazgató-választmány beható eszmecserét folytatott a kérdés felett. *Kvassay* Jenő miniszteri tanácsos, az Országos Vízépítési Igazgatóság főnöke hivatkozott arra, hogy a mai zsilip és Sió-vízmeder nem tudja szabályozni a Balaton vízállását. Az elpárolgás inkább segíthet. Festi a jövő képét; tudniillik azt, hogyha a Sió-meder bővítési munkálatai megtörténtek, a vízállás magas volta miatt történő panaszokat csak akkor lehet megszüntetni. *Batthyány* Lajos gróf, *Kmetty* Károly dr. udvari tanácsos, *K. Nagy* Dezső kir. főmérnök és mások szóltak még hozzá a kérdéshez és a választmány annak az óhajának adott kifejezést, hogy a lehetőséghez képest történjék gondoskodás a Sió bővítési munkálatainak mielőbbi befejezésére.

Új szövetségi tagok. Az igazgató-választmány legutóbbi ülésében a rendes tagok sorába felvétel nyertek: özv. gróf *Forgách* Károlyné szül. *Migazzy* Eugénia grófnő *Nagygomba*, *Forgách* Károlyné grófnő szül. *Révay* Margit bárónő *Ghymes*, *Bedő* Simon máv. vasuti főellenőr *Ujdombóvár*, *Wellner* Gyula fogorvos *Veszprém*, *Kompolthy* Jób postaigazgató *Kina*, nagysurányi *Surányi* Lászlóné *Budapest*, *Günther* Károlyné *Erzsébetfalva*, *Magyar* József igazgató *Budapest*, *Kenyeres* Arthur dr. orvos *Brassó*, *Klier* Jenő dr. gazdálkodó *Versecz*, *Pelles* István dr. *Kispest*, *Gantner* Rezsőné *Ujvidék*, *Fischer* Izidor *Zalacgerszeg*, *Barna* Antal gyógyszerész *Marczali*, *Müller* Béla festő *Székesfehérvár*, *Farkas* és *Igrez* vaskereskedő *Balatonfüred*, *Vanka* Ferencz ácsmester, *Revelánt* Antal, *Mayer* és *Pető* szerelő, *Bebeszy* József kárpitos *Székesfehérvár*, *Steiner* Ignác kereskedő *Balatonfüred*, *Diósy* Endre intéző *Nagytorján*, *Ajtós* Imre dr. ezredorvos *Balatonfüred*, *Barát* Ödön kereskedő *Budapest*, *Somogyi* Jenő főhadnagy *Tatatóváros*, *Horváth* Zoltán földbirtokos *Vidosfa*, bilkei *Liptsey* Kálmán könyvkiadó *Budapest*, *Haidekker* Sándor gyáros *Budapest*.

Menettérti jegyek. Sok sikertelen előterjesztést tett a szövetség a menettérti jegyek szaporítása dolgában. A válasz mindig az volt, hogy az eddigi jegyek sincsenek kellően kihasználva. Közelebbről érdeklődtünk a kérdés iránt és meglepetve azt tapasztaltuk, hogy vannak ugyan egyes balatonmenti viszonylatokban 3 napig érvényes menettérti jegyek, de olyanok ezek a viszonylatok, hogy utas egyáltalán nem várható. Ilyen jegyeket adnak ki például: *Alsóörs* — *Öskü*, *Aszófő-Tihany* — *Nemesgulács-Kisapáti*, *Badacsony* — *Balatonarács*, *Balatonarács* — *Kővágóörs-Révfülöp*, *Balatonfüred* — *Rendes*, *Balatonudvari* — *Füzfő*, *Balatonudvari* — *Szentkirályszabadja*, *Csajágröcsöge* — *Csopak*, *Füle* — *Sárkuta*, *Füzfő* — *Örvényes*, *Füzfő* — *Pölgárdiszó*

lők, *Örvényes* — *Szentkirályszabadja*, *Szentkirályszabadja* — *Viriusztelep*, *Szepezd* — *Tapolcza* között. Ellenben nincs menettérti jegy *Balatonfüred* — *Veszprém* között és a legfontosabb fürdők egymásközi viszonylatában. A kereskedelemügyi miniszterium megígérte, hogy a panaszos helyzetet tüzetesen meg fogja vizsgálni és azután döntenek a menettérti jegyek ügyében.

A katonai üdülőtelepek. A szövetség jelentős igyekezettel törekszik arra, hogy a tavaszon a Balaton partján katonai üdülő-telepek létesüljenek. Ahol nincsenek még a Vörös Kereszt Egyletnek a Balatonvidéken fiókin intézményei, ott mindenütt igyekezünk ilyeneket szervezni. Eddig a szövetség közreműködésével *Somogykilitin*, *Köröshegyen*, *Badacsonytomajon*, *Tihanyban* és *Balatonalmádiban* létesültek fiókin intézmények. Az igazgató-választmány tárgyalva a kérdést, ahhoz *Sümei* József dr. orvosi szempontból szólt hozzá, az eszmét melegen pártolta és javasolta annak minél nagyobb arányban való kivitelét. *Óvári* Ferencz dr. ügyvezető-alelnök meleg szívvvel karolja fel a kérdést, melyet a mai idők hoztak magukkal. Javaslatára ki is mondá a választmány, hogy a szövetség szeretettel és buzgalommal fog a nemes eszme ügyében tevékenykedni. Többen szűkebbkörű fővárosi bizottság kiküldését kérték, mely a Balneologiai Egyesülettel karöltve lesz hivatott egyes kérdésekben intézkedni. A bizottság elnökévé *Fittler* Dezső dr. udvari tanácsost, tagjaivá pedig *Romy* Béla dr., *Burchard-Bélaváry* Rezső dr., *Sümei* József dr., *Várady* Gyula és *Rózsa* Károly választmányi tagokat választották.

Fürdőplakátok kifüggesztése. Az igazgató-választmányt legutóbb az a kérdés ismét foglalkoztatta, hogy a Wodiáner-cég a nagyobb vasutállomásokon kedvezményes áron nem akar egynél több fürdőplakátot kifüggesztetni. Panaszunkra az államvasutak közlik, hogy az előadott és részükről is tapasztalt nehézségeket addig, a míg a jelen szerződés

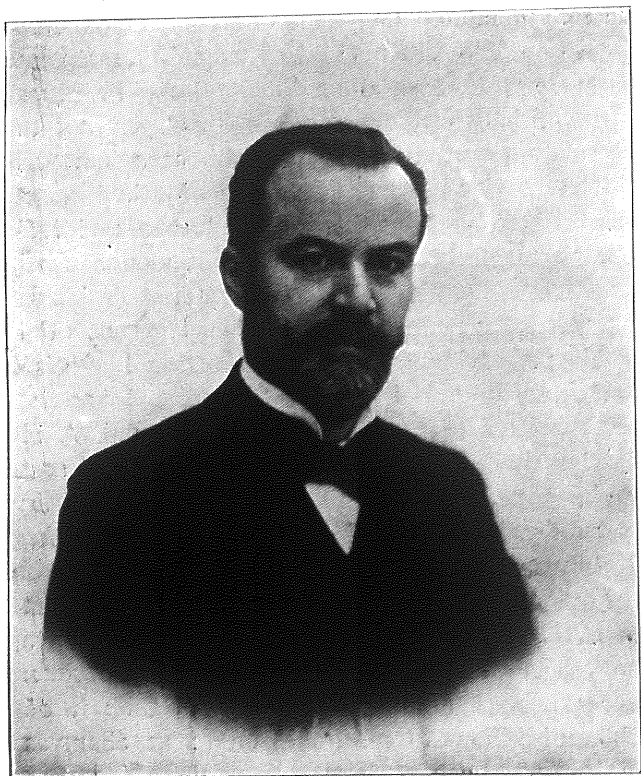

Balatonille: A V. K. E. vezetősége. (A képen látható balról jobbra: *Álgya* Sándorné, özv. *Szalay* Imréné, *Kempelen* Gyuláné, *Harrer* Paulina. Mögöttük középen *Liszay* Elemér dr., balról *Erker* Anrás, jobbról *Körmeny* Péter.)

fennáll, teljesen ki nem küszöbölhetik. A szerződés 1917. év végén jár le.

Bókay professzor szövetségünkhöz. Arra az értesítésre, melyet a szövetség közgyűléséből új tiszteletbeli tagunkhoz intéztünk, a következő választ irat érkezett:

«Budapest, 1915. ápr. 4. Nagyméltóságú elnök úr! Nagyméltóságú gróf úr! A Balatoni Szövetségnek azon megtisztelő határozatát, hogy engem a Balatonnal kapcsolatba hozott s a magyar gyermekvédelem terén kifejtett munkálkodásom elismeréséül a szövetség tiszteletbeli tagjává megválasztani kegyeskedett, mély hálával s hazafias örömmel vettem tudomásul.

Bókay János dr., udv. tanácsos, egyet. tanár, a Balatoni Szövetség tb. tagja. — Erdélyi felvétele.

Örvendek, hogy működésemmel előmozdíthattam azon törekvést, hogy magyar tengerünknek, a Balatonnak kiváló gyógytényezői szegénysorsú beteg gyermekek számára is mindinkább hozzáférhetőbbé válnak s igaz örömmel munkálkodom a Balatonalmádiban létesült gyermekszanatórium továbbfejlesztésén s kiváló örömeimre szolgál, hogy munkálkodásommal magam részéről is elősegíthetem a Balaton innenső partján létesítendő második gyermekszanatórium ügyét is.

Fogadja nagyméltóságú elnök úr legmélyebb és legalázatosabb tiszteletem kifejezését, mellyel maradok a Balatoni Szövetségnek mindenkor legkésebb szolgálója dr. Bókay János sk. egyet. tanár, m. kir. udvari tanácsos.»

Itt említjük meg, hogy azon a gyermekszanatóriumi intéző-bizottsági értekezleten, melyről vezetôhelyen számolunk be, Bókay János is felszólalt. Nagy örömmel üdvözölte az új balatoni intézmény tervét és előadta, hogy Zichy János gróf ké-

résére felülvizsgálta a balatonszabadi-i telket, a mely gyönyörűen szép strandjánál és kiváló fekvésénél fogva minden tekintetben alkalmas egy ideális gyermekvédelmi intézmény létesítésére.

Hévíz, mint katonai üdülőhely. Szövetségünk hónapok óta erős tevékenységet fejt ki, hogy a Balaton partján katonai üdülőtelepek létesüljenek. A napokban Forgách Károly gróf megbízott és a Balatoni Szövetség titkára Hévízfürdön jártak s beszervezték itt a Balaton legnagyobb katonai üdülőtelepét. Másfélezer katona talál Hévízfürdön és a szomszédságában levő Hévízszentandrásan kitűnő jó elhelyezést.

A balatonfüredi fürdőszabályzat. Balatonfüred gyógyfürdő kellő tanácskozás alapján, új szabályzatot készített, mely a régivel szemben főként abban különbözik, hogy a gyógy- és zenedíj nem személyek után, hanem az idegenek részére kiadott lakrészek után van kivetve. Ezzel az intézkedéssel a nagy családú és szerényebb viszonyok között élő fürdővendégeken akartak segíteni. A szabályrendeletet a vármegye törvényhatósági bizottsága jóváhagyta, mely ellen, mint érdekelt, Mangold Gusztáv felebbezést nyújtott be a belügyminiszterhez.

Ingyenes magkiosztás. Folyóiratunk korábbi számaiban ismételt hangoztattuk, hogy a kinek a legcsekélyebb területe is van, igyekezzék zöldségféléket termeszteni. Egyes zöldségféléket rövid néhány hét alatt, másokat 2—3 hónap alatt meg lehet termeszteni, míg a gabonának jóval több idő szükséges, sőt az őszieknek kerek 10 hónap. Hogy ne csak beszéljünk, de gyakorlati tevékenységet is kifejthessünk, erre nézve megtettük a szükségesnek látszó lépéseket. A m. kir. földművelésügyi minisztérium indokolt előterjesztéseinkre, 260 kgr. különböző konyhakerti magvat bocsátott rendelkezésünkre, melyet Keszthely, Vonyarcvashegy, Badacsonytomaj, Balatonudvari, Örvényes, Tihany, Balatonszöllös, Nagypécsely, Aszófő, Balatonfüred, Balatonarács, Csopak, Balatonkövesd, Paloznak, Balatonkenese, Balatonlelle, Fonyód, Balatonbény, Vöröshévíz, Balatonalmádi, Alsódörgicse balatonparti községek kistermesztői között megosztottunk. Az adományozásban, mintegy 1200-an részesültek, kik több mint 15 ezer apró csomag kertimagvat kaptak. A községek lakosai nagy buzgalommal láttak hozzá, hogy a magvakat jó talajba elvessék. Így van rá remény, hogy azokon a helyeken, a hol ezideig a legnagyobb szükség mutatkozott zöldségfélékben, ez a hiány a fokozott termelés révén, még a fokozottabb fogyasztás mellett is el fog tűnni.

A fürdők élelmezése. A kivételes viszonyok a fürdők élelmiszerral való ellátását is nehezebbé teszik, mert a balatonparti községekben jóval kisebb a készlet, mint volt máskor. Szövetségünk ép ezért mozgalmat indított, hogy élelmiszerek más-honról is kerüljenek a fürdőkbe. Az elég jó postaközlékedés lehetővé teszi, hogy postacsomagokban a legkülönbözőbb élelmiszereket kapjuk, de ezt a

tevékenységet el sem képzelhetjük másként, mint hogy a csomagok utánvéttel jöjjenek. A részleteket legközelebb!

Közügyűlések. Az Almádi-i Fürdő Részvénytársaság márczius 10-én Veszprémben tartotta közgyűlését. A jelentést, számadásokat jóváhagyták és az eddigi tisztikart újból megválasztották. — Az Almádi-i Kör márczius 21-én Budapesten tartott közgyűlést élénk érdeklődés mellett. Megbeszélték a nyári életre vonatkozó teendőket és azok előkészítésével Óvári Ferencz dr. elnököt megbízták. — A Veszprémi Takarékpénztár R.-T. márczius 3-án közgyűlés tartott. A bennünket érdeklő részből kiemeljük, hogy az intézet az elmúlt évben 2321 koronát fordított jótékony célra. Az igazgatóság új tagjává megválasztották Koller Sándor ny. alispánt.

Új fürdőpiacz. Balatonlelle község képviselő-testülete a fürdőidény tartamára hetivásár tartási engedélyt kért, melyet Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága megadott. Az engedély június 1-től augusztus 31-ig terjedő időre szól, a mikor is piacz naponként lesz.

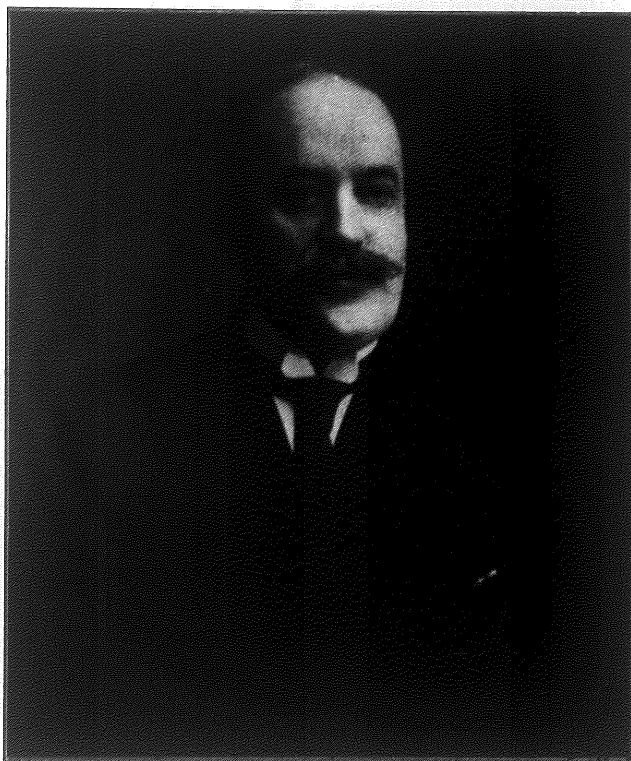
A Balneologiai Egyesület körlevele. A magyar fürdők központi szerve körlevélben fordult a hazai fürdők vezetőségeihez, hogy mennyiben volnának hajlandók a háború folytán megsebesült és megbetegedett, valamint rokkant katonákat gondozásukba venni? A felhívás többek között ezeket írja: «Fontos szerep jut gyógyfürdőinknek a háború által okozott betegségek és sebesülések gyógyításában és alig lehet az iránt kétség, hogy a közelgő nyári idény alatt harcosaink közül sokan fognak fürdőinkben gyógyulást és üdülést keresni. Ezekre nézve a kúrát minél jobban hozzáférhetővé kell tenni. Ez nem csupán hazafias és emberbaráti kötelesség, hanem egyszersmind a fürdőknek jól felfogott saját érdeke. Első sorban kedvezmények engedélyezése álta' kell a fürdők használatát megkönnyebbíteni. Ezen tekintetben a Balneologiai Egyesület vezetősége nem akar hangzatos szavak által tagjaira befolyást gyakorolni, mert meg van győződve arról, hogy fürdőtulajdonosaink áldozatkészségükben a lehetőség határáig fognak menni, de ugyanakkor azt is mérlegeli, hogy a háború okozta gazdasági válság alatt épen a fürdők szenvedtek leginkább.» Amint másutt olvashatjuk, a Balaton fürdői eddig is kivették a részüket, hogy felhívás szellemében cselekedjenek, de ezután még többet fognak tenni.

Gőzhajózási menetrend. Május havában a következő hajójáratok lesznek. Siófok és Balatonfüred között naponta egy járat. Indul a hajó d. e. 10 óra 45 perczkor, érkezik Balatonfüredre 11 óra 40 perczkor. Vissza indul délután 3 óra 45 perczkor és Siófokra érkezik 4 óra 40 perczkor — Balatonboglár és Révfülöp között két járat lesz naponként. Indul Bogláról d. e. 11 óra 45 perczkor és d. u. 6 óra 50 perczkor. Érkezik Révfülőpre déli 12 óra 10 perczkor és esti 7 óra 15 perczkor. Vissza indul reggel 9 óra 45 perczkor és d. u. 3 óra 15 perczkor. Érkezik Boglára d. e. 10 óra 10 perczkor, és d. u. 3 óra 40 perczkor. — Révfülöp és Badacsony között naponta egy

járat. Révfülőpről indul déli 12 óra 40 perczkor és Badacsonyba érkezik 1 óra 35 perczkor. Vissza indul d. u. 2 óra 15 perczkor és Révfülőpre érkezik 3 óra 10 perczkor.

A veszprémi alispán szövetségünkhöz. Véghely Kálmán dr. Veszprémmegye új alispánját megválasztása alkalmával üdvözlöttük. Erre a következő válasz érkezett ügyvezető alelnökünkhöz:

«A Balatoni Szövetség részéről alispánná választásom alkalmából kifejezett szíves jókívánatokat hálásan köszönöm és köszönetemet a nagyrabecsült egyesületnél tolmácsolni kérem. Végtelen örömemre fog szolgálni, ha módomban lesz új hivatali állásomból kifolyólag e közhasznú egyesületnek a Balaton-

Végely Kálmán dr., Veszprém vármegye alispánja.

kultusz érdekében kifejtett működését csekély erőmmel és tehetséggel is támogatni. Isten áldását kérve az egyesület nemes munkájára, kérem Nagyságodat fogadja hazafias tisztelem és őszinte nagyrabecsülésem nyilvánítását. Dr. Végely Kálmán s. k., alispán.»

A rokkant katonákért. A Balaton fürdőiben számos olyan rokkant katonát lehetne foglalkoztatni, kik bár nagyobb testi sérülést szenvedtek, de mint portások, jegyszedők, parkfelügyelők stb. hasznos szolgálatot tehetnének. A ki ilyen kezén vagy lábán sérült, félkezű vagy féllábú rokkantat hajlandó lenne foglalkoztatni, szíveskedjék ezt szövetségünkhöz a díjazás feltüntetésével mielőbb bejelenteni.

A hátralékos tagsági díjak. Felkérjük ismételtén szövetségi tagjainkat, hogy esedékes tagsági díjait megküldeni szíveskedjenek. Kötelezettségeinknek úgy tudunk jól eleget tenni, ha a tagsági díjak rendjében és kellő időben befolyának.

Új alispán. Koller Sándor udvari tanácsos, Veszprém vármegyének évtizedeken át érdemes tiszt-

viselője és huzamosabb idő óta alispánja, nyugalomba vonult. A vármegye törvényhatósági bizottsága új alispánnak egyhangúlag Véghely Kálmán dr. főjegyzőt választotta. Az új alispán gyermekkorától ismeri a Balatont és mint Almádi egyik legszebb részének tulajdonosa, mindig szívesen jött a Balatonhoz és bővült hatáskörében is fog találni bizonyosan időt és alkalmat arra, hogy balatoni kérdésekkel kedvvel és szeretettel foglalkozzék.

Alapító díjkiegészítés. Széchenyi Aladár gróf korábbi 100 koronás alapítványát 200 koronára kiegészítette.

Herman Ottó-émlék. Folyóiratunk legutóbbi számában Fromm Géza dr. választmányi tagtársunk tett javaslatot Herman Ottó emlékének megörökítése tárgyában. A kérdést az igazgató-választmány elé utalta, mely akként határozott, hogy a háborús idők lezajlása után mozgalmat fog indítani a szövetség, hogy Balatonkeresztúron a fürdőparkban Herman Ottónak méltó emléket állít.

A balatoni könyvtárak.

A Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa több könyvtárt helyezett ki előterjesztésünkre balatonparti községekbe. A könyvtárak kezelésébe be nem folytunk, ezt a helyi testületek eszközölték, a könyvtárakban előfordult hiányokért az országos tanács mégis elsősorban bennünket tett felelőssé. Erre a szövetség lemondott arról, hogy az országos tanács részéről adományozott könyvtárak ügyével foglalkozzék. A tanács a bejelentést tudomásul vette.

Zrínyi-émlék. Sebestyén Gyula dr. választmányi tagunk Keszthelyen felállítandó Zrínyi-émlék ügyében tett javaslatot. A választmány úgy határozott, hogy ezt a kérdést az elnökség egy későbbi választmányi ülés napirendjére hozza.

Cholnoky Jenő a Balatoni Szövetséghez. A Magyar Földrajzi Társaság elnöke tb. taggá történt megválasztása alkalmából a következő érdekes levelet írja: «A Balatoni Szövetség Tekintetes Elnökségének, Balatonfüred. Hálásan köszönöm meg a tekintetes Balatoni Szövetségnek, hogy tiszteletbeli tagjává választani kegyeskedett. Előlegnek tekintem ezt s igyekezni fogok ezentúl teljes mértékben kiérdemelni ezt az igazán nagy kitüntetést. A kitüntetést megköszönő levelemnek késedelme onnan származik, hogy éppen most három hetet a Balaton mellett töltöttem, a nagy vízállás okozta parti változások, a tó vízgyűjtő területének morfológiai, kiegészítő vizsgálatai végett. Olyan nehéz a Balaton mellől feljönni! Fonyód volt most a főhadiszállásom. Az erdő még lombtalan, de néhány bozót, fácska

már virágözönben pompázik, az erdőt zengő templommá avatja a csodaszép madárdal, a hegy valósággal kék a milliónyi ibolyától. Husvétkor a tó is ünnepelt! Tükörsima vizén utánozhatatlanul szép színek ömlöttek el s ebben tükrözött a világ egyik legszebb, legérdekesebb látképe: a Szigliget, Szent-György, Badacsony, Gulács, Tóti-hegy, Csobáncz és Őrsi-hegy panorámája. Messze földet be kell járni, a míg az ember egy ilyen hegy-panorámát láthat. Ott ültem künn, a meredek szakadék szélén. Ünnepélyes csend a tó felett s egyszerre felhangzott a kis kápolna kivilágított ablakai mögül az «alleluja». Sohasem felejttem el azt a minden leírással daczóan gyönyörű hangulatot! És ezt az ünnepi képet nem zavarta a badacsonyi köfajtók robbantásainak fájó dobbanása. Soha még a természet szépségei ellen nem követtek el ekkora barbárságot! Hátral a Kapolcsi-völgy körül tengernyi bazalt

Balatonielle: A V. K. E. kórháza. — Körmeny Péter felvétele.

van: az üzérszellemnek a legszebb hegyet kellett kikeresnie s a világ egyik legszebb tájképét készülni teljesen tönkretenni. A badacsonyi szőlők is teljesen tönkre fognak menni, előre megjósolhatom. Husvét ünnepén tehát ez a fájdalmas dobogás sem zavarta a képet. Aztán viharosra fordult az idő! Gyönyörű a Balaton hullámverése! Hogy pusztítja a déli partot! Kár volt a villatelleket nem jobban védelmezni! El lehetünk készülve ilyen magas, sőt még magasabb vízállásra is. Még nem késő, kőhányással sokat meg lehet védeni. Tanulmányaim igen szép eredménnyel jártak, jaj de nehéz volt elválni a Balatontól! Ez az oka annak, hogy köszönő-levelem elkészült, de a mi Balatununkra hivatkozva, bocsánatot reménylek. A rendkívüli kitüntetésért fogadja a Tekintetes Elnökség ismételt hálás köszönetemet és maradok állandóan lelkes híve. Kolozsvár, 1915. április hó 19-én. Dr. Cholnoky Jenő s. k.»

A konyhakert. Bizony a konyhakert soha nem lehetett féltettebb valami, mint a mai időkben. Ettől várjuk és reméljük, hogy a mindannyiunkat ért drágaság apadni fog és megélhetésünket könnyebbé teszi. A földművelésügyi miniszteriumnak

van egy népies kiadványa, a mely a konyhakerti ismerettudást tárgyalja. Ennek a ma különösen hasznos füzetnek már 2000 példányát osztottuk szét ingyenesen a balatonparti lakosság között és kaphat belőle bárki díjmentesen, a míg a készlet tart.

Hivatalos értesítések.

A *Balaton* hivatalos értesítőnk a *tagok tagsági díj fejében* kapják.

Megjelenik minden hó elsején és a szükséghez képest máskor is. Nem tagok részére *előfizetési ár egész esztendőre 8 korona.* — *Szerkesztőség és kiadóhivatal : Balatonfüredfürdő.*

Kiadó- és laptulajdonos : Balatoni Szövetség.

A folyóirat szerkesztésére felügyel : Óvári Ferencz dr. szövetségi ügyvezető alelnök.

Felelős szerkesztő : Cséplő Ernő, szövetségi titkár.

≡ APRÓ HIRDETÉSEK. ≡

Badacsonyi fajborok. Kaszap Árpád vendéglős és szállótulajdonos Badacsony—Hableány, küld postacsomagokban kitűnő badacsonyi fajborokat. Árlappal szívesen szolgál.

Eladó villatelkek. *Kisórsőn.* Badacsonytomaj község határában a kisórsszőlőhegy vasúti megálló körül elterülő remek kilátást nyújtó villatelkek Purgly Pál tulajdonos által (lakik Siófokon) szabad kézből négyzetötenként öt korona átlagárban eladók.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága. 67.486. sz. F/II. 1915. — A magy. kir. államvasutak vonalain f. évi május hó 1-én új menetrend nem adatik ki, hanem a múlt évi május hó 1-én életbeléptetett nyári menetrend a vonatok egy részének megszüntetésével továbbra is érvényben marad.

A forgalomban maradó vonatokról egy kivonatos hirdetmény kerül kiadásra, mely csak a közlekedő vonatok számait tartalmazza.

E vonatok menetrendje az 1914. évi május hó 1-től érvényes menetrendhirdetményekből vehető ki.

A kivonatos hirdetmény április hó második felében fog közöltetni.

Az esetleges változások időről-időre közöltetni fognak. Budapest, 1915. évi április hó 7-én.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága.

Egy nyugdíjas tanító titkári, pénztárosi stb. teendőket szívesen vállalna a Balaton valamelyik fürdőjében.

Czím: *Huba János, Szarvas (Békésmegye).*

Balatonzamárdin modern kétszobás villa nyitott és zárt verandával, árnyas kerttel, közvetlen az állomásnál, 4 percznyire a Balatontól, kitűnő ivóvízzel, eladó, esetleg kiadó. Bővebbet *Peissner György Győr, Megyeház-utca 34. szám.*

Modern hat méteres svertes új vitorlás, félselyemvitorlával; raktáron van nagy mennyiségben tölgy- és vörösfenyőből épült modern új csónak részsögcselelssel, új evezők minden nagyságban; használt csónakok eladók. Elfogadok új csónak építést, továbbá használt csónakok javítását. *Nyers csónakda, Keszthely.*

Eladó uri nyaraló, esetleg bérbeadó. Egy nagy terem, négy nagy szoba, cselédszoba, fürdőszoba, vízvezeték, verandák, terraszok, pinczék. Uri berendezés. Három hold szőlő, vinczellér-lakás, istállók, kocsiszin; ez autószinnek is igen megfelelő. Badacsonylábdiban, a Balaton legszebb partján. Festői kilátás a remek szigligeti öbölre és a csodás szép szigligeti tájra. A Balatontól nyolcz percznyire. Vasuti állomás, posta, távirda, távbeszélő, orvos, gyógyszerár stb. Bővebb a tulajdonosnál, Ilos Nándornál, Badacsony.

LEVELEZŐLAPOK

Hat változatú, művészi levelezőlapokat adott ki a Balatoni Szövetség. Levelezéseinknél ezeket a levelezőlapokat használjuk. Egy sorozat ára bérmentes küldéssel **30 fillér.** Százát a szövetségi tagok **3.50 koronáért** kapják □□

A legjobb minőségű **háztartási és gazdasági cikkek hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon** a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak útbaigazítást a

„HANGYA”,

a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez,

Budapest, IX., Boráros-tér 1.

(Saját házában.)

(Kötélkéhez ma már több mint 1300 fogyasztási szövetkezet tartozik évi 90 millió korona forgalommal.)

Hirdetési árunk: egész oldalon egyszeri közlés **100 K**, féloldalon **50 K**, negyedoldalon **25 K**.
Többszöri hirdetésnél megfelelő engedményt adunk. □

HIRDETÉSEK

KÖZSÉGEK ÉS TESTÜLETEK KÖZÉRDEKŰ
HIRDETÉSEIT DIJMENTESEN KÖZÖLJÜK.

Kishirdetések ára 20 szóig: **80** fill., ezen túl minden szó **4** fill. (Ennek értéke előre beküldendő)
Hirdetéseket fölvesz a kiadó-
□ hivatal: Balatonfüreden. □

Lépünk be a Balatoni Szövetségbe!

A Balaton mint gyógytényező.

Lenkei Vilmos Dani dr. e címet viselő érdemes munkája, mely a Balatoni Szövetség kiadásában jelent meg, kimerítő részletességgel és tudományos alapon tárgyalja a Balaton vizének gyógyító kincseit. A könyv bolti ára **3.— korona**. — Szövetségi tagok **1.50 korona** beküldése mellett bérmentve megkapják □□□□

PÁSZTORFARAGÁSOK

A Balatoni Szövetség számos pásztozorembert foglalkoztat, kik művésziessen faragnak. Egy ilyen *faragott bot* ára **8 kor.** Faragott szivarosládika **10–12 korona**. — Ajándéknak igen alkalmasak.

Megrendelhetők a szövetségnél.

Kölcsön klisék

KLISÉINKET
kölcsön adjuk

Bővebbet a kiadóhivatal

Legolcsóbb bevásárlási forrás Muravidi Háziipari Szövetkezet.

A nagymélt. m. kir. földművelésügyi min. által segélyezve.

Muravid (Zalamegye). Gyárt:

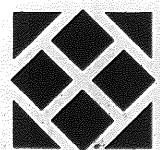
Gyékény-, nád- és vesszőbutorokat, utazó- és kupé-kosarakat, kézimunkaállványokat, virág- és kottaállványokat, továbbá különféle diszmnűárúkat. — A lehető legolcsóbb árak. Pontos kiszolgálás.

Képes album ingyen és bérmentve.

Balatonfüred gyógyfürdő.

Vasuti és hajóállomás. — Pósta, távirda, telefon. — Erzsébet szanatorium. — Nagy szállók. — Új gyógyfürdő. — Szulfátos, földes, szénsavas, vasas és lithiumos ásványvizek. — Ásványvíz palackozás és szétküldés. — Gyógymechanikai intézet. — Röntgen labororium. — Ivókúra. — Szakorvosok. — Gyógyszertár. — Felvilágosítást készséggel ad a fürdőigazgatóság. — Egész éven át nyitva van.

KERTEK

alakítását terv és költségvetés szerint, valamint gyümölcsfák, dísfák, díszbokrok, rózsák szállítását árjegyzék szerint elvállal

Pecz Ármán

kir. udvari műkertész és faiskola-tulajdonos

Budapest, VIII. ker., Kálvária-tér 8. szám